

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 21 Aralık 2021
Sayı : 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

6831 sayılı Orman Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Jale Nur Süllü

Dr. Jale Nur Süllü

Eskişehir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Tarım, Orman ve Köyşleri
Tarih: 24 Aralık 2021	Esas No: 2/4039

TBMM
GENEL EVRAK
21 Aralık 2021
No. 931734
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

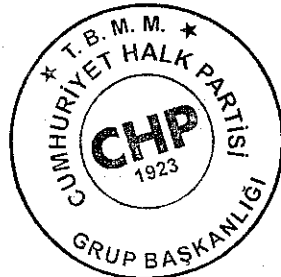
GEREKÇE

Dünya kara yüzeyinin %31'ini kaplayan, insanlık için olduğu kadar tüm canlılar için yaşamsal öneme sahip orman alanları, insanlığın faaliyetleri nedeni ile her geçen yıl daha da azalmaktadır. Özellikle de gelişmekte olan ülkelerde, barınma, tarım alanı için, tarla açmak, yapacak ürün ve yakacak odun sağlamak gibi, amaçlarla sürekli olarak ormanlar, tahrip edilmektedir. Ülkemizde de orman tahribatı önemli bir sorun olup gerek vatandaşların kişisel kullanımları için yararlanmak amaçlı verdiği zararlar gerekse söndürülemeyen büyük tahribatlara neden olan yangınlarla orman alanları sürekli azalmaktadır. Ülkemizde orman alanları tahribatı söz konusu olduğunda en önemli etmenlerden birinin de orman alanlarında sürdürülen maden aramacılığı, ruhsat verilen maden alanları, taş mermer ocakları ve tesisleri olduğu bilinmektedir.

Yasalarla bir yandan ormanlık alanlardan ormanlardan vatandaşların izinsiz yararlanmasının yasaklanmasına ve ihlal edenler için ise suç nedeni ile oluşan idare zararının ödettilmesi gibi yaptırımların uygulanması için düzenlemeler yapılırken diğer yandan, yine yasalarda yapılan değişikliklerle devlet eliyle ormanların tahribatının önünü açacak değişiklikler yapıldığı görülmektedir.

8/09/1956 tarihinde yürürlüğe giren 6831 sayılı Orman Kanunu'nun yıllar içinde çeşitli maddelerinde değişiklik yapılmış olup, Kanun'un 16 ve 18. Maddelerinde yapılan değişiklikle devlet ormanları içinde maden araması, işletmesi ve faaliyetleri için tesis yapılması ile ilgili izin verilmek suretiyle devlet eliyle orman tahribatının önünün açıldığı görülmektedir. Yapılan bu değişikliklerle değerli madenler için olduğu kadar, taş, çakıl, hazır beton ve asfalt yapımında kullanılan ve her yerde bol miktarda bulunan doğal oluşumların da maden sayılarak üretimi için, izinler verilmektedir.

Bu düzenlemelerle verilen arama, çıkartma ve tesislerin kurulması ise ormanları, içinde yaşayan canlıları, faunayı, florayı bozduğu gibi yaşamsal kaynağımız olan ormanların, su kaynaklarının yok olmasına yol açmakta ve çoğu zamanda insan sağlığını tehdit eder hal almaktadır. Ekosistemi bozduğu gibi, atmosfere salınan zararlı gazlar açısından en önemli yutak alanlarımız olan ormanların zarar görmesi ise tetiklediği iklim krizi ile dünyanın dolayısıyla insanlığın da geleceğini tehdit eder hal almaktadır.

Orman Kanunu'nun 16. maddesi ve yine 19.04.2018 tarihli son değişiklik 18. Madde kapsamında devlet ormanları içerisinde maden aranması ve madencilik yapılmasına ilişkin düzenlemeleri içeren izinler verilebilmektedir. Kamu yararı ifadesi ile bina ve tesis yapılması olanağı ormanlarda büyük miktarda habitat parçalanmalarına ve orman varlığında kayıplara yol açmaktadır.

2012 yılından verilen izin sayılarının, 2021 yılına gelindiğinde yasal değişikliklerle belirgin şekilde arttığı görülmektedir. 2012 yılında 6.122 adet izin ile 42.393 hektar alanda izin verilmişken 2012-2016 yılları arasında ise 30.037 adet izin ile 189.315 hektar alanda izne konu edildiği artışın ne denli belirgin olduğunu gözler önüne sermektedir. 2012-2016 yılları arasında, 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 16. maddesine göre 39.419 hektar orman alanında maden arama ve işletme çalışmaları yapılması için izin verilmiştir.

Ayrıca, 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 7. Maddesinde 2010 yılında yapılan eklemeler ve değişikliklerle ile ülkenin biyolojik çeşitliliğini koruma bakımından önem taşıyan milli parklar, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları, muhafaza ormanları gibi sahalarda maden arama ve işletme faaliyetleri, bu alanlara ilişkin ilgili kurumlardan izin alınması koşuluyla olanaklı kılınmıştır.

Milli Parklar Kanunu'nda ise tabiat parkları ile tabiatı koruma alanları hariç diğer kanun kapsamı içindeki alanlarda maden arama ve işletme faaliyetlerine Bakanlar Kurulu'nca izin verilmesi hükme bağlanmıştır. Yine Maden Kanunu'nun aynı maddesinde orman alanlarında maden arama ve işletme faaliyetlerine yönelik izinlerin 6831 sayılı Orman Kanunu hükümlerine göre verileceği yer almaktadır.

Orman Kanunu'nun 16. Maddesinde ise milli parklar gibi, biyolojik çeşitliliğin korunması açısından önemi bulunan devlet ormanları sınırları içindeki tohum meşcereleri, gen koruma alanları, muhafaza ormanları, orman içi dinlenme yerleri, endemik ve korunması gereken nadir ekosistemlerin bulunduğu alanlarda maden aranması ve işletilmesine Bakanlığın izin verebilmesine olanak tanınmıştır. Çıkarılan Orman Kanunu'nun 17/3 ve 18. Maddeleri Uygulama Yönetmeliği ile ise Kanun Maddesinde yer alarak sayılan tesis ve izinlerin ise çeşitlendirilerek arttırılarak orman tahribatlarının önünün iyice açıldığı görülmektedir. Söz konusu kanun maddesine ilişkin uygulama yönetmeliğinde ise ormanlık alanlarda madencilik yapılabilmesi sadece yönetmelikte belirtilen evrakların tamamlanması ile olanaklı hale gelmiştir.

Yapılan değişikliklerle ormanlar ve korunan alanlar madencilik faaliyetlerinin kısıtlanmadığı alanlar haline getirilerek ormanların devlet eliyle canlılar, yaban hayatı ve su kaynağı alanı olan en önemli yutak alanı olan ormanların tahribatının önünün açılarak orman alanlarının yok edildiği anlaşılmaktadır. Bu gerekçelerle ormanların yok olmasının ve tahribatının önüne geçilmesi için 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 16. Ve 18. Maddelerinde değişiklik yapılması ve 16. Maddedeki değişiklik gereği ek madde ihdas edilmesi gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 6831 Sayılı Kanun metninin amacına uygun olarak, canlılar için yaşam kaynağı, en önemli yutak alanı olan ve her geçen gün azalan su kaynaklarını barındıran orman alanlarımızda, maden aramacılığı, maden işletmeleri, taş ocakları ve kırma eleme tesisleri ile orman alanları içindeki yapılaşmanın önünü açan 16. Madde'de teklif edilen değişiklikle orman alanlarımızın tahrip edilmesinin ve yok edilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- 6831 Sayılı Kanun'un 18. Maddesi'nde teklif edilen değişiklikle orman alanları içinde yapılaşmanın önüne geçilerek, ormanlar açısından risk barındıracak tesislerin ormanlık alanlarda kullanılmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 3- 6831 Sayılı Kanun'a eklenen geçici madde ile Kanun'un 16. Maddesinde teklif edilen değişiklikle Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih itibariyle orman alanlarında kazanılmış hak olarak arama ve işletme ruhsatı almış olanlarla faaliyetleri sürenlerin sürelerinin bitiminde faaliyetlerine son vermeleri ve doğal yapısı bozulmuş alanları rehabilite etmelerinin sağlanması amaçlanmaktadır. Ayrıca, yapılacak rehabilitasyon için büyükşehir mücavir alanlarında büyükşehir belediyelerinden, diğer yerlerde ise il ve ilçe belediyelerinden bedeli karşılığında izin alınması düzenlenmektedir.

MADDE 4-Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

**6831 SAYILI ORMAN KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/8/1956 tarih ve 6831 sayılı Orman Kanunu 16'ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Devlet ormanları sınırları içindeki hiçbir alanda maden aranması ve işletilmesine ve her türlü taş ve mermer ocağına her ne suretle olursa olsun izin verilmez."

MADDE 2- 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 18 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Devlet ormanlarında; arkeolojik kazı ve restorasyon yapılmasına ve bu alanların kullanımına, tarihi eserlerin restorasyonu ve korunması için gerekli tesislere ve bozuk orman alanlarında orman bitkisi fidanlıkları kurulmasına, mantar ve tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliğine Orman Genel Müdürlüğünce bedeli alınarak yirmi dokuz yıla kadar izin verilebilir. Bu süre sonunda her türlü tesis, eksiksiz ve bedelsiz olarak Orman Genel Müdürlüğü tasarrufuna geçer ve söz konusu bina ve tesisler Orman Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için kullanılabilir veya kiraya verilmek suretiyle değerlendirilebilir. Ancak saha tesliminden itibaren iki yıl içinde tesislerin işletmeye alınmaması hâlinde izin iptal edilir."

MADDE 3- 6831 sayılı Orman Kanunu'na aşağıdaki madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 13- "Bu maddeyi ihdas eden kanunla değiştirilen bu Kanunun 16. maddesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, kazanılmış hak olarak ruhsatname veya imtiyaz almış olanlarla, faaliyetleri sürenler, sürelerinin bitiminde faaliyetlerine son verirler ve madencilik faaliyetleri nedeniyle doğal yapısı bozulmuş orman alanlarını rehabilite ederler. Rehabilitasyon amacıyla bu alanların orman yetiştirilmek üzere inşaat, yıkıntı ve hafriyat atıkları ile doldurularak ağaçlandırmaya hazır hale getirilmesi için büyükşehir mücavir alanlarında büyükşehir belediyelerine, diğer yerlerde ise il ve ilçe belediyelerine bedeli karşılığında izin verilebilir."

MADDE 4- Bu Kanun, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini, Cumhurbaşkanı yürütür.

